

Ad hoc commissie positiever over Europese groei

Ad Stokman

Deze rubriek wordt periodiek samengesteld door Robert-Paul Berben, Gerbert Hebbink, Ard den Reijer en Ad Stokman van de Nederlandsche Bank.

Het economisch vertrouwen van een kleine doorsnede van landen en sectoren blijkt een snelle en betrouwbare graadmeter voor de Europese groei.

Maandelijks houdt de Europese Commissie enquêtes onder consumenten en producenten naar hun vertrouwen in de economie. Vraag is of hieruit vroegtijdig betrouwbare informatie kan worden gedestilleerd voor de groei in de EU. Dit ligt wel voor de hand. De Europese landen zijn door de gemeenschappelijke Europese markt nauw met elkaar verbonden. Het vertrouwen in de eigen economie of sector is daarom in meer of mindere mate een afgeleide van vertrouwen in de Europese economie. Bovendien zijn op het moment dat een eerste officiële flashraming van het bbp wordt vrijgegeven de vertrouwenscijfers over dat kwartaal al ruim een maand bekend.

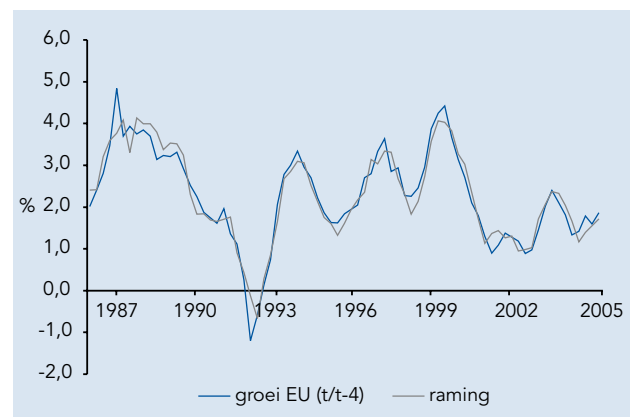
Een gedachte-experiment

Om de betekenis van dergelijke vertrouwensgegevens voor een alternatieve Europese flashraming te onderzoeken hebben we een klein gedachte-experiment uitgevoerd. Hierin worden 'vertegenwoordigers' van diverse sectoren uit de 'oude' EU-15 één voor één uitgenodigd om in een ad hoc commissie zitting te nemen als blijkt dat hun vertrouwen in de nationale economie bruikbare informatie oplevert voor een flashraming van de Europese groei. Deze beoordeling vindt plaats op basis van vertrouwenscijfers van de EC over de afgelopen twintig jaar. Daartoe wordt de gerealiseerde Europese bbp-groei in een kwartaal ten opzichte van vier kwartalen daarvoor geresseerd op het gemiddelde niveau van de vertrouwensindicatoren in datzelfde kwartaal. Levert een sector een significante bijdrage aan de voorspelling dan treedt hij toe tot de commissie en blijft daar zitten totdat een nieuwe kandidaat hem overbodig maakt. Voor een ordelijk verloop worden eerst de industriële ondernemers van de verschillende landen uitgenodigd (in volgorde van economisch gewicht, dat wil zeggen beginnend met Duitsland, dan het VK, Frankrijk etc). Vervolgens komen de detaillisten, de bouwbedrijven en ten slotte de consumenten aan de beurt.

Geselecteerde commissieleden

Het experiment leidt tot een verrassende selectie. Niet het vertrouwen van de gezamenlijke industriële ondernemers, maar het vertrouwen van een bont gezelschap van Duitse detaillisten, industriële ondernemers uit het VK en Frankrijk en Griekse en Portugese consumenten leidt tot het beste resultaat. Figuur 1 laat zien dat het vertrouwen van deze groep de waarnemingen van de Europese groei in datzelfde kwartaal goed benadert. De gemiddelde absolute voorspelfout voor de periode 2000:I-2005:IV op basis van een vergelijking geschat over de periode 1986:I-1999:

Figuur 1. Groeiraming EU op basis van vertrouwen

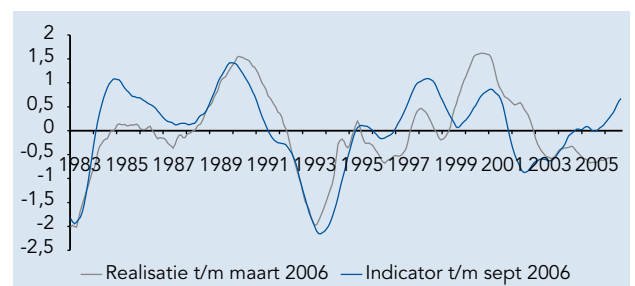
IV bedraagt 0,2 procentpunt. Een heel acceptabele foutenmarge, zeker als bedacht wordt dat officiële cijfers van het bbp doorgaans onderhevig zijn aan aanzienlijke bijstellingen.

De samenstelling van de commissie is stabiel. Individuele leden kunnen niet worden gemist of vervangen. Wordt de Portugese en Griekse consumentenvertegenwoordiger buiten de deur gehouden, dan loopt de absolute voorspelfout op tot gemiddeld 0,4 procentpunt.

Vertrouwen ad hoc commissie groeit

Na een dieptepunt in het tweede kwartaal van 2005 is het vertrouwen van de ad hoc commissie in drie achtereenvolgende kwartalen gestegen. Voor de Nederlandse economie is dat goed nieuws. De jongste DNB-cijfers wijzen op een doorzettend herstel voor de Nederlandse economie in de periode tot en met september van dit jaar (Figuur 2). Voor het eerst in lange tijd lijkt ook de feitelijke productie de weg omhoog te hebben gevonden.

Figuur 2. DNB-conjunctuurindicator

Ad Stokman